aliis.in his ⁊ ſilibus requiritur admonitio. Sed ſi pena eēt
adiecta alicui affirmatiue.videlicet ſi percutiat clericū ſit excō
municatus.uel ſi recepit ſecundaȝ eccleſiā careat prima.xvii.
q.iiii.ſi quis ſuadente.extra de preben.de multa. ⁊ h potes
uidere ubicunqȝ irrogaſ infamia ipſo facto.ff.ō ri.nup. palā
§.que in admittenda.C.de ſecū.nup.l.i.⁊.ii.tūc ſine ulla ad
monitione ſtatim ipſo facto incurrit penā ut in iuribuſ predi
ctis.⁊ eſt rō q2 non facta latent ſed facta ſe manifeſtēt ſecūdū
inno.⁊ ho.qui ita no.ex̄ de preben.extirpande.ſed iſte canō
prime ſententie contradicere uideſ. Sed hoc poteſt intelligi
quātum ad deum.quantū autē ad eccleſiā militantē pōt ſal'
uari ſnīa ſupradicta que non iudicat de occultis.vel dic ꝙ h
preceſſit admonitio ut dixi.ō.e.in addi.uel dic ⁊c̄. ℭ in glo.
ꝯ.ī.de pe.ibi.crimine.adde ꝙ no.l.di.de penitentibꝰ.quidā
dicunt ꝙ h diciſ ſpeciale ⁊ in fauorē infamati ⁊ in odium in'
famantis ſtatuitur.uel illud de pena h de accuſatione. ℭ in
glo.ſed nonne ibi.admittiſ ad accuſationē. adde credo ꝙ n̄
debet recipi ſine tormēto cum incidit in canonē ſponte confi
tentiū.ī.e.q.v.illi q.ſm pe.iſ.⁊ hu.qui etiā dicit ꝙ ſi accuſatꝰ
vult eū repellere nō licebit ei.q2 nō tm̄ recipiſ in fauorē eius
quātū etiā in odiū ipſius ⁊ criminū que obiicit.⁊ talis n̄ eſt i
famis ipſo iure ſed p ſnīam.iiii.q.iii.ob carmē.ſm hu.

QUi iuenti nō quo ad pſonas ſȝ quo ad crimina
h.famoſos libellos.i.iſamiā alicuꝰ ꝯpoſitos. ana'
thematizenſ ſi nolūt exire i publicū ⁊ docere que i
ſcripſerunt uel ſponte confiteri errorē ſuuȝ.h. vt.ō.c.pxi.ht.
SI quis.ſi uero ꝟ.non ſtatiȝ infra.xx.dies.ar.extra
de fal.dura.⁊ hoc eſt uerum ſm ht.huius.ii.q.

LOcatio. ℭ in.i.gl. ibi.ſit citatus
adde idem no.xxiiii. q.
iii.de illicita qō.c. interpretaſ idem iuris
eē ꝙ diciſ de tribus edictis ſiue litteris ci
tatoriis in cā criminali qō in ciuili.⁊ hoc
abi dicit manifeſtoꝝ criminū ⁊c̄.de crimi
ne autē nō eſt expreſſum in.l.de trina citatione ſm vin. q ita
no.extra de of.delega.c.ult.⁊ h adde qō no.p inno.extra ō
accu.ad petitionē in glo.quidā dicūt ⁊c̄.ibi uideas. ℭ in.e.
glo.ibi.citare.adde ubi autē poſſit fieri citatio nota.iii.q.ix.
caueant. ℭ in.e.glo.in fi.adde ſi iudex ſtatuit tibi terminuȝ
nimis breuē peremptoriū in prima citatōe iuſta eſt cā appel'
landi ut in iſta decre.dilecti.tn̄ ſuper tali ap.curia litteras nō
concedit ut cū eſſem aduocatꝰ in cā ſnīe littere per uicecancel
larium dilacerate fuerunt.licet dn̄s gof.qui tunc erat auditō
contradictarum ſe oppoſuiſſet dicens ꝙ tranſire debebant
nec tunc nec in aliqua alia cauſa poſtea potui eas obtinere
bononie hoc ipſe gof.no.in ſuo libello in fi.ubi tractat ō pe
titionibus in vndecima pecia.⁊ ibidem dicit egidius in ſuo
libello.licet forte ita ſit tamē iuſta eſt appellatio ut ibi. ⁊ licet
forte non concedantur littere tamen forte in curia ō ipſo gra
uamine cognoſcetur.aliaſ illa decre.parum aut nihil operaſ

LOcatio ad ſynodū.i.conciliū.puinciale. quia oliȝ
omnes cauſe tractabāſ in ꝯcilio.puinciali.xviii.di.
ppter.uel etiam epāle ex̄ de accu.ſicut ht.canonica
xxiiii.q.iii.de illicita ht.rōnabilibus ſcriptis.iiii.q.v.c.i.lau.
atqȝ canonicū.xi.q.iii.coꝝ la.niſi canōice.i.ſȝ formā a cano
nice.i.ſm formā a canonibus prefixā ſm hu.⁊ habes idem
ii.q.vi.non ita.ibi dixi. Sed ht.exponit. canonice.i. ſm id
qō hētur.xxiiii.q.iii.de illicita.neceſſitate alias non ut illis
reſponderet ⁊ ualet multū in cauſiſ qō hic dicitur qa ſepe ad
uerſarius innueret aduerſariū corā iudice ⁊ uult eum ſtatiȝ ꝯ
uenire.ſed ille non tenetur reſpondere tunc ei cū legitime nō
eſſet citatus nec ad hoc ueniſſet h. ⁊ h etiā probaſ.ff.de ꝯdi.
⁊ de.l.ii.in fi.⁊.ff.de iudi.l.ii.§.legatus.vbi dicit quoniā ob
aliam cām uenit ⁊c̄.ſed oȝ ſm quoſdā eum.pmittere ꝙ certa
die reſpondebit.ar.e.l.§.ſed ſi dubiteſ.⁊ ſic uidi de facto i cu
ria obſeruare.de hac mā no.extra de dila.expoſuit in gl.cuȝ

enim. Alii uidenſ cōtradicere ut dixi.lxxiii.di.ꝑpoſuiſti i
addi.hanc ſnīam uideas.rn̄debit.i.reſpondere cogetur.ī.e.
§.ulti. ℭ in.i.glo.ibi.reuocare ad idem obtinet ſi qs iuit ad
curiā.ppter ſuam legationē.puta prelatus pro negociis eccle
ſie ſue uel ciuitatiſ in auct̄.de ſanc.epiſ.§.ſi uero.colla.ix.niſi
pro cauſa quā alii moueret iret ad curiam.tunc eni nō gauō
ret priuilegio. Et no.ꝙ quidā dicunt ꝙ in cauſis electionuȝ
⁊ aliis que celeritatē deſiderant.⁊ que ſunt tpe periture non
habet locū ius reuocandi domū qō poteſt ueꝝ itelligi ō ele'
ctione prelatoꝝ non de inferioꝝ clericoꝝ.put no.inno.ex̄ de
fo.compe.licet.ubi iſta no.⁊ ibi de hac mā per h.extra de di
la.expoſuit.de hoc etiā dicā.ī.e.in fi.huius glo. ℭ in.ea.gl.
ibi.§.ſi uero epi.adde dici cōſueuit ꝙ iudicis eſt cognoſcere
an ſua ſit iuriſdictio qō ueꝝ eſt ubi tm̄ de iuriſdictione queri
tur.ut q2 dicit qō habet ius reuocandi domū ⁊ hmōi. ſȝ ſecꝰ
ubi non tm̄ queritur de iuriſdictōe iudicis.ſed etiā de princi
pali qōne ut patet exemplū extra de cenſi.uenerabili. ubi ita
no.ino.ibi uideas in glo.h q2 iuxta fi.ꝟ.ſi uero dubitaſ ⁊c̄.
ℭ in.e.glo.ibi.inducias.adde ad hoc facit optime qō le.⁊
no.iii.q.ix.hētur.⁊.ī.e.c.ulti. ℭ in.e.gl.in fi.adde h ultimū
dictū corrigiſ per decre.ex̄ de fo.ꝯpe.licet. ſed dic ꝙ ſi finito
concilio uel cā.p qua iuit finita ibi remanſit tunc hȝ neceſſe r
ſpōdere.ff.de iudi.l.iii.§.oēs. Sed ſi eſt in curia cā ap. exer
cendi uel cā.pmouendi electionē uel poſtulationē factā locū
habet priuilegiū iuris reuocandi domū.ſecus ſi eſt ibi.p ipe
trandis priuilegiis uel emunitatibus uel aliis ſuis uel ſue ec
cleſie negociis promouēdiſ ⁊ ſic ſeruat curia ut no.i ſpe.rub.
de reo ꝟ.legati.ibi uideaſ.

PResenti.in primis.i.cū primū citatur ad cauſaȝ h.
⁊ quicquid de citationibus dicitur hic ⁊.ō.c. i.ho'
die inducie citatorie arbitrio iudicis relinquunſ.ī.
e.q.iii.c.ſi egrotans.ſm h.h.⁊ de hoc no.extra de.pcur.dile
ctus.paternaliter uoceſ.i.benigne uel ſȝ ſtatuta patꝝ. h.ht.
ī.e.q.§.ult.licētia quia adhuc in nullo puniſ pe. huic uerſi.
intrandi cū alicui interdiciſ ingreſſus eccleſie. tunc intelligiſ
priuatus ingreſſu eccleſie non ſolū ut non liceat ei miniſtraſ
in eccleſia in ordine ſuo.ſed etiā non licet ei in eccleſia inter'
eſſe diuinis ſiue cū aliis pſallendo ſiue non pſallendo. ſȝ tm̄
audiendo.imo plus uidetur ꝙ etiā ſi ibi ſit non liceat orare
⁊ ſi morireſ non debet i eccleſia ſeu cimiterio ſepeliri li.vi. ex
tra de ſen.ex.is cui eſt.§.i.niſi penituerit ut ibi diciſ.non tn̄
negatur quin per eccleſiā tranſire poſſit.extra eccleſiā tamen
poteſt diuina officia celebrare etiā in offio ſuo non obſtante
tali interdicto ⁊ h ſatis .pbatur ex .ppria uerboꝝ ſignificatōe
ſm inno.⁊ ho.qui ita ſentiunt extra de ſen.ex.ſacro. ⁊ ō hac
mā ipſe no.extra eo.ti.cum medicinalis li.vi.⁊ hoc ultimum
euidenter colligitur ex ui huiuſ littere ⁊ omnia diuina officia
audiendi. Nam ex hoc ꝙ ſpecialiter inhibetur denotat itel'
lectum.ar.ſumpto a contrario ſenſu ad idem in pre.decre.is
cui.i.rn̄.audiendi in eccleſia.p.poſt uero ꝟ.quibꝰ ſcilicet duo
bus diebus ſm hug.⁊ pe.uel dic quibus.ſ.nouem diebus
de quibus proximo dixerat. Si ita exponas congrue de ſa
cramentoꝝ ꝯmunione intelligi poteſt quod ſequitur h.ita ꝙ
id qō precedit interdicta licentia ⁊ hoc a pace ⁊c̄.totuȝ ſit pe
na.⁊ dicit hoc.c.non tenere per illud.xxiiii.q.iii. de illicita.
lau.deinde ꝟ.expectentur alias deportentur ⁊ tunc exponiſ.
i.ſuſtineantur nec expectentur ſm h.quibuſ ꝟ. ℭ in glo. ibi
conſtitutis.adde hanc ſententiam teneas ſm lau.⁊ io. de fā.
nam illud intelligitur in cauſa ciuili habet ergo tales induci
as.xx.dierum anteqȝ condemnetur ſm io. Sed h.dicit ꝙ
h loquitur de induciis citatoriis ſeu expectatoriis que dan'
tur ſubdiaconibus ⁊ aliis inferioribus clericiſ. ℭ in glo.ſed
nonne in fi.adde ad huius dicti declarationem notandum
eſt ꝙ tres ſunt ſpecies excommunicationis due minoris ex'
communicationis ⁊ tertia maioris.quandoqȝ minor excom
municatio excludit a ſacramentiſ.ut extra de excep. a nobis

⁊ hec ſpecies trahitur a iure per participiũ excõicati ut ibi et
ex̃ de ſen. ex. nuper. contrahit etiam per ſniam. ſ. c. q. i. c. ii.
Alia ſpecies minoris excõicationis ſeparat a cõione fideliũ
⁊ non ſacramentoꝝ ut in hoc. c. preſenti. ⁊ ĩ. e. q. iiii. in loco. ⁊
xviii. di. placuit. xxxiiii. di. quoꝝũdã. lviii. di. ſi quis. ⁊ ſcõm
hanc ſpeciẽ excõicationis excõicantur q̃nq; iudei ut extra ð
iude. poſt miſerabilẽ. ⁊ de deci. de terris. ſm gof. qui ita no. ĩ
predicto. c. a nobis. Et no. hic triplex genus excõicatiõis ꝓ
hibitionis ſeparatõis a pceptione ſacramentoꝝ ⁊ conſortio
fidelium ſm lau. uel per hoc quod dicit a pace ⁊ a cõione ſã
cte eccleſie notauit ſeparationẽ a menſa fratꝝ comeſtione. ⁊ h
dicit glo. eo eni ꝙ interdicta erat eccleſia ei. ⁊ officia in ecclia
uidentur prohibita perceptio ſacramentorum. ar. xii. q. ii. de
uiro. xxxiii. q. ii. latorem. ſecundum laur.

Relatũ. ꝙ deinceps v. ⁊ qð v. nec vnq̃ v. inſtitutõeꝫ
i. inſtitutam accuſationẽ que dicitur inſtitui per in-
ſcriptionẽ. uel dic. i. per uocationẽ illorum ad iudi-
cium qui ſunt ad hoc inſtituti. ut ſunt officiales qui querelaſ
accuſantiũ porrigunt accuſatis ſm p. vocati canonice ſic. ſ. c.
i. hoc eſt p interualla canonica. h. ⁊ preſens v. agnoſcit. iii. q.
ix. c. iii. ⁊ c. habetur. ⁊ c. qui accuſare. leges. ff. de publi. iudi.
l. ult. ⁊ ff. de accu. per totũ. vnde v. conſtituta. ii. q. viii. per to
tum. per ſcripta. iii. q. ix. teſtes. nec de aliis v. ſiliter v. non per
aliũ. iii. q. ix. qui accuſare. inſcriptõe dic ut. iiii. q. iiii. §. i. neq;
vllus v. legitimos. iii. q. ix. habeẽ. ⁊ c. ſe. curandum v.

Si primates. accuſatores de ſui uel ſuoꝝ iniuria eoſ
accuſantes. ſecus ſi ꝓ eccleſiaſtico negocio ſm lau.
pacificare h intelligitur cũ publica infamia non ue
xat eos. uel crimen non eſt manifeſtũ uel in cã ciuili ĩtellexit.
h. c. in crimine iniuriaꝝ de quo licet paciſci auctore pretore ſi
ue ciuiliter ſiue criminaliter agatur ar. xxiii. q. iiii. ſi illic. ⁊ q.
ult. ſi quis membroꝝ. uel illud intellige poſt lit. cont. hic ãte
uel poſt. ſed in illis in quibus epũs diſpenſare põt. uel illð cũ
aduerſarius iam durã cuſtodiam paſſus eſt. dico autẽ ſꝫ ca
nones in crimine non poſſe tranſigi. ꝑpter rationẽ illiuſ legiſ
C. de tranſac. tranſigere. nam in eccleſia nulla eſt pena ſãgui-
nis. vnde non uideẽ tranſigi poſſe. ar. ii. q. iii. in oĩbus. ſed ta
men bene poſſunt paciſci gratis. ar. ff. de tranſac. l. i. ar. cõtra
ff. de his qui no. infa. qm̃ nam ibi dicitur ꝙ uideñ confiteri
de crimine qð paciſcitur. ſed illud ueꝝ eſt cum aliquid dat a-
lias. ff. e. ti. l. furti. ſm lau. ⁊ non prius v. ſignificent als nõ te
nentur uenire ſm id qð no. iii. q. ix. indicaſ. in glo. ⁊ iõ ⁊c. nã
citatio que fit aliter q̃ꝫ fieri debeat temeraria eſt ⁊ non arctat
citatum extra de elec. bone me. ere. in fi. h uideaſ qð no. ii. q.
viii. per ſcripta. ℭ in glo. poteſt tamẽ. nam ſi. ii. pars eiecti.
iii. q. i. c. i. ⁊ ii. uocari poſſunt. iii. q. ii. ſi epũs. emulis. iii. q. i. c.
i. ⁊ ii. ℭ in. i. glo. ibi. quapropter cõtra. adde in hoc cõtradi
cit q: uidetur neminem eſſe cogendũ ad accuſandũ lau. ſed
h locum hꝫ in ſolenni accuſatiõe ad quã nemo compellitur
niſi caſualiter. ſ. e. q. i. c. ii. ⁊ ĩ. e. q. vi. epiphaniuꝫ. ℭ His au
ctoritatibuſ. cogatur. ſ. e. q. c. i. ℭ Canonica v. interſtitio. i. ĩ
teruallo ſilueſtri. ſ. e. q. c. ii. Sed illud nõ tenet per. c. xxiiii.
q. iii. de illicita. ex̃ de cleri. non reſi. ex tue. ex̃ de do. ⁊ contu.
cum dilecti. ſm bt. Sed hu. dicit dictuꝫ gra. non eſſe uerum
niſi de ſubdiaconibus ⁊ inferioribus clericis uicinis dic ut
dixi. ſ. e. c. ii. in prin.

Queſtio. iii.

ℭ in. i. gl. ibi.

Quod autem. ꝓcurat. adde
iii. q. ix. §. niſi. ℭ in. e. gl. ibi. ut epiſcopi.
adde h ẽ falſũ ut pꝫ ex̃ de iura. ca. c. ulti.

Si egrotatuſ ordo epũs cui crim̃
intendiẽ. ſi egrotans fuerit aut
eum grauiſſima neceſſitas deti-
nuerit pro ſe. legatũ. i. excuſatorẽ qui notificet ipſum eſſe im-
peditum ar. lxv. di. ſi quis. ⁊ qui allegat cauſas abſentie non
cauſas cauſe. ff. de ꝓcur. abſens. lau. ſed ecce legatus qui co-
gnouit de cã citauit peremptorie ꝑtes ad ſententiã audiẽdaꝫ
alicui ꝯmittit ſnie ꝓlationẽ. Queritur an is cui ꝯmittitur de
beat iteꝝ citare ar. ꝙ ſic. ff. ð iudi. edictũ. ⁊ facit qð no. C. quõ
⁊ qñ iu. conſentit. in glo. ſ. preſidẽ. ar contra ex̃ de of. dele. cõ
ſuluit. ff. de iudi. mortuo. de hoc dicã. xxiiii. q. iii. de illicita.
ad ſynodũ mittat ut excuſet. ĩ. e. §. i. nec a cõione ſuſpẽdatur
ſic. iiii. q. v. c. i. in fi. ad cãꝫ ⁊c. electoꝝ. i. bonoꝝ als ꝓprie. h.
hiſpa. ℭ in. i. gl. ibi. ſic ⁊ ꝓcuratorẽ. adde ob h dici cõſueuit
ꝙ ſi quis citatus eſt ut per ſe aut p procuratorẽ comparear lꝫ
ipſe timeat inſidias perſonales ſed ꝓcuratorem non oportet
timere non eſt iuſta cã abſentie imo per ꝓcuratorem cõpare-
bit ut apparet ex̃ de do. ⁊ contu. cum dilecti. nam ſi nõ timẽt
nuncii nec ꝓcuratores. ſecus eſſet ubi quis citaẽ ut pſonaliter
ꝯpareat ⁊ iuſte inſidias timet ſm inno. qui ita no. in dicto. c.
cũ dilecti. ⁊ ſic uidi iudicari boñ. de ꝯſilio doctorũ per dñm
g. portueñ. epm ap. ſe. legatũ. Nota tamẽ ꝙ in citatorio non
exprimiẽ ſi alias eſſet notoriũ ⁊ iudici citanti ⁊ aduerſario ꝙ
iniuſtũ continet citatio. verbi gr̃a quia citauit cũ ad locũ quẽ
notoriũ eſt eſſe non tutũ. dicunt quidã ꝙ non teneẽ cõpareẽ
⁊ ſic intelligũt. ff. de iudi. non uideẽ. tunc tam̃ prudenter faci
et ſi miſerit excuſatorẽ ut in hoc. c. ſi egrotans. ſed ſi non mi-
ſerit tutus eſt doli exceptione cõtra aduerſariuꝫ ſi doloſe cũ
citari obtinuit. ff. de eo per quẽ fa. eſt. l. i. §. ſi reus. Sed ſi iu
dex uel aduerſarius hoc neſciuit tunc dabiẽ ſibi in integrum
reſtitutio ar. ff. ſi quis cau. l. ii. ⁊ per totũ. ſi contra eũ ꝓcedaẽ
ſm inno. qui ita dixit ex̃ de dila. c. ii. vnum tñ concedaſ ꝙ ſi
quis citatus eſt ſimpliciter ⁊ non põt per ſe cõparere ꝙ p ꝓ-
curatorem ꝯparere debet ſi non eſt grauis cã. ⁊ ita no. inno.
extra de ꝓcu. querelã. ⁊ adde qð. ĩ. e. ꝓxi. dicam. ℭ in. e. gl.
ibi. cum dilecti. adde ubi plene de hoc ⁊ ibi vin. ⁊ gof. iſtam
ſententiã ſequuntur. de hoc no. in pre. decre. querelã. ſed ibi
no. inno. ꝙ in grauibus cauſis non poteſt quis cogi ꝓcura
torem conſtituere nec citari ut per procuratorem reſpondeat
⁊ compareat ſicut littera illius. c. plane ſonat ⁊ reſpondet ad
iſtam decre. cum dilecti. ꝙ ſpeciale eſt qð in eo dicĩ. ꝑpter pe
riculum uacationis eccleſiaꝝ. ex̃ ut lite non conte. qm̃. §. por
ro. ex̃ de ap. oblate. §. ult. uel ibi non habebat iuſtam cauſaꝫ
abſentie. ibideꝫ tamẽ. ſ. in decre. querelã la. ⁊ phi. ſequuntur
priorẽ ſniam ⁊ eam ibidem ſequiẽ gof. ⁊ ex̃ de ap. cuꝫ parati
⁊ idem da. loquebaẽ dicens cum gof. ꝙ id qð dicĩ ĩ predi.
decre. cum dilecti. cum ſilibuſ. magis ꝓcedit ex forma citatio
nis q̃ꝫ ex cenſura iuris. Sed idem vin. in pre. decre. cum di-
lecti. ⁊ ĩ addi. ſua noua dicit ſic. ego vin. addo ꝙ ſiue accuſa-
tor ſiue reus citatur ut ueniat ſiue mittat ⁊ preelegit uenire ꝑ-
ſonaliter. ⁊ cã eſt ardua ⁊ ideo per ſe ueniebat ⁊ infirmatur ĩ
uia excuſatur licet poſſit mittere procuratorẽ. quia potiꝰ vult
expedire per ſe cum ſit cauſa ardua. multuꝫ tamen uidetur eẽ
contra. ff. de diuer. ⁊ tempo. preſcrip. l. i. vin. ℭ in. e. glo. ibi.
⁊ credo. adde ⁊ bene ſm tã. io. ⁊ vin. ut no. in pre. decre. cum
dilecti. ℭ in. e. ibi. expediri. adde uel dic ꝓut in ipſa decre. q̃
relam. no. gof. ꝙ cauſe graues in quibus ꝓcurator interueni
re nõ poteſt eſt cã ſtatus cum quiſ vindicaẽ in ſeruũ. C. ð aſſ.
toll. l. i. in prin. liiii. di. frequens. ſecus ſi quis ꝓclamat ĩ liber
tateꝫ. iii. q. vi. ſi quando. Item ſi agitur ad remotionẽ. extra
de accu. qualiter. idem ubi de toto beneficio uel ð toto patri
monio ſeu maiore parte ipſius. ff. de ex. tu. l. propter litem.

Eos in. i. glo. ibi. ꝓponendas. adde. i. ad allegan
dam cauſam abſentie non tamen cauſam cauſe. ff.
de procura. ſeruum. §. publico. ſm gof. ℭ in. e. gl.
ibi. obiiciendas. adde in quo caſu loquitur lex iſta ſm io. et
vicen. qui ita no. in iſta decre. hic alle. ueniens. Et no. ꝙ ſm
ꝙ no. ibi inno. excuſator non poteſt ibi allegare cauſas abſẽ
tie de iure. puta talis non tenetur uenire coram uobis. quia
eſtis excõicati uel quia reſcriptum non ualet. hoc enim non
per excuſatorem ſed per ſeipſum uel per procur. proponere
debet extra de reſcrip. ſuper litteris. ſm inno. ℭ in. e. glo. ibi

veniens. adde ubi de hoc no. ii. q. vi. ſi quando. tamen ſi in
cauſa criminali admittatur procurator ualebit. ꝙ cum eo ſiet
prout nota. extra de iudi. li. vi. iuris eſſe. que eſt inno. iiij.
¶ Ecce. ſed legatus uerſi. exponendaꝫ ad hoc. lxv. di. ſi qs
in fi. cauſam uerſi.

In criminalibus. nec accuſatus v̄. defēdere ꝑmitti-
tur. ſecus ſi vniuerſitas eſſet in cauſa. ut. C. de re mi
li. tam collatores in prin. li. xii. ſm roſ. bñ. An autē collegiū
poſſet accuſari uel de eius crimine inquiri plene no. ex̄ de ſi
mo. dilectus. xii. q. ii. ep̄s qui. vii. q. i. ſicut vir. ¶ in. i. glo. in
fi. adde ut circa hanc materiā omnis tollatur ambiguitas. di
ſtingue tria genera cauſaꝝ. Primū capitale ⁊ omne quo im
ponit̄ pena uſqꝫ ad relegationē diſtenſiue ⁊ excluſiue ⁊ ī hoc
non interuenit ꝓcurator. ff. an per al. ca. ap. l. i. Secundum
ubi imponitur pena relegationis uel amotionis ab ordine
⁊ ſimilium. in hoc interuenit ꝓcurator. ⁊ hoc ideo quia ī hoc
caſu poteſt dari ſententia contra abſentem. ff. de penis abſen
tem. §. ſi ſepius. ergo poteſt per procuratorem defendi cuꝫ h̄
duo ad paria iudicentur. ff. de procur. ſeruum. §. publice. ibi
ubicunqꝫ ⁊c̄. Iteꝫ alia ratione quia prohibetur dari in capi
tali uſqꝫ ad relegationē. ergo inferiori permiſiſſe uidetur ar.
ff. de iudi. cum pretor. xxv. di. qualis. Tertium eſt ciuilium
cauſarum. ⁊ in hoc dari poteſt procurator indiſtincte. ff. de ꝓ
cura. l. i. §. uſus ſm io. de ſan. qui ita no. in pre. c. ſi qñ. ⁊ add̄
quod plenius dicam. xi. q. i. in ſum. in prin.

Quia. vniuerſi ſacerdotes. i. vniuerſitas ſacerdotuꝫ
ut ſunt prepoſiti decani ⁊ alii prelati ar. ad hanc ex
poſitionē. ff. de iu. om. iudi. l. pretor. alias pauperes
per ſe agent. la. conſtituunt a chriſto. xxiii. q. viii. ſepe. ꝓ ſuis
accuſationibꝰ patrimonialibꝰ. h. aduocatuꝫ. i. procuratorem
⁊ ex eo qd̄ uocabulum indiffinite ponit̄ ⁊ ex eo ꝙ ſequitur ī
telligimus taꝫ de laico q̄ꝫ de clerico. vnde colligitur laicū in
cauſis eccleſiaſticis etiā ſpiritualibus poſſe eſſe procuratoreꝫ
ſm lau. ⁊ idem ſentit hu. dicens eſſe melius ꝙ iſte aduocatus
ſit laicus q̄ꝫ clericus. Sed pe. de. no. extra de excep. apſice.
ꝙ laicus de cauſa ſpirituali non poteſt eſſe ꝓcurator cuꝫ nec
per ſe nec per aliquē alium taleꝫ rem poſſidere ualeat. ⁊ ideo
nec agere ut no. ibi h. ⁊ ho. ſed eius ſententia non obſeruat̄ ī
curia. imo hodie reprobatur ut patet extra li. vi. de ꝓcu. non
indiſcrete. dic ut ibi ⁊ intelligā non poteſt quis agere ⁊c̄. ut
dicunt h. ⁊ ho. uerū eſt tanq̄ꝫ principalis. ſed non eſt uerum
ſi agat tanq̄ꝫ procurator. ut ſm lau. ⁊ hu. dictū eſt. de hoc ple
nius no. ho. in ſum. de ꝓcura. §. quis dari. v̄. fi. ⁊ in ſpe. c. ti.
§. i. v̄. item ꝙ eſt laicus. opinionis. de hoc no. ex̄ de iura. ca.
imperatoꝝ. in fi. l. di. accedens. in fi. iii. q. viii. c. i. ¶ in. i. glo.
ibi. a ſuperiore. adde. ſ. ordinario tantū non delegato. qa h̄
mixti eſt imperii ſm inno. ⁊ ho. ꝙ dic ut no. extra de ꝓcu. pe
titio. Sed hoc hodie intellige extra li. vi. de iudi. ſi annū. §.
delegatus. ¶ in. c. glo. ibi. ꝓcurator. adde cuius officiū ceſ-
ſabit lite finita. ⁊ ita no. io. goſ. inno. ⁊ h. extra de reſcrip. edo
ceri. ⁊ idē no. extra de ap. ſignificauit. ſed. h. cōpo. no. in pre.
c. edoceri. ꝙ licet in hmōi hoc non fiat. tamen capitulum ſeu
collegium in hoc caſu habet adminiſtrationē legitimaꝫ. ⁊ po
teſt agere ⁊ defendere ⁊ ꝓcurare ⁊ cōſtituere. ⁊ ad hoc allegat
extra de elec. cū eccleſia. ⁊ de cā poſ. cum oliꝫ. ⁊ tu adde ex̄ d̄
teſti. co. dilectoꝝ. ⁊ extra de ap. ſignificauit. ⁊ h̄ intellectus ſta
tim. ī. e. ꝗ. approbat̄ ⁊ extra d̄ of. dele. cū ſuper. in prin. ¶ in
c. glo. ibi. conſtituunt. adde in hoc caſu. ſ. quādo capitulum
conſentit alicui procurationi uel alicui alii facto quod pēdet
ex futuro quo ad reuocationē. ⁊ poſt aliqui cōtrauenire vel-
lent non poſſunt ſi tanq̄ꝫ capitulum ſuuꝫ preſtitiſſent conſen
ſum ut facerent aliquem procuratorē ad aliquem caſum uel
contractum celebrandum pro eccleſia ut extra de poſtu. bōe
ii. niſi omnes facerent uel maior pars extra de elec. in cauſis
ff. ad muni. l. ꝙ maior. Si autē conſenſiſſent ut ſinguli re in
tegra poſſunt reuocare mandatū ut ſi plures habentes vnā

rem cōem feciſſent procuratorem ad litigandum uel contra-
hendum de re illa. uel ſi partes electorū qui diuiſi ſunt ſuos
faciunt ꝓcuratores ad ꝓſequendas ſuas electiōes inſti. mā.
§. recte ⁊ etiaꝫ re non integra non obſtante contradictiōe ſo
ciorum. dūmodo non contradicat ille cōtra quem inſtituit̄ ē
uel potius ipſe ꝓcur. inſtitutus ut. ff. de ꝓcur. que oīa. ⁊ dua-
bus. l. ſe. ſm inno. qui ita no. in pre. decre. bone. qui etiam
ſcripſit ꝙ prelatus qui habet exercitiū iuriſdictōis. ex officio
poteſt reuocare mandatū a conuentu procuratori datuꝫ qñ
cunqꝫ vult ante lit. cont. poſt autē non licet ſicut nec alii dño
liceret. ⁊ hoc ipſe no. extra de teſti. preſentiuꝫ li. vi. que eſt ſua
decre. ¶ in. c. glo. ibi. ab ep̄o. adde ſed pone ꝙ capituluꝫ a-
gat cōtra ep̄m ſuper aliqua poſitōe. nunquid ipſe petet corū
conſiliū ſuper illo. ⁊ ſi petit nunquid ſuper eodē dare tenent̄.
ar. ꝙ ſic. xxiii. q. i. quid culpat̄. ar. contra ꝙ quilibet ſuo offi-
cio debet eſſe content̄. C. de aduo. di. iudi. l. ii. C. de aſſ. l. ne
mo. nec promiſcuis actibus turbari debēt officia. C. de teſta.
cōſulta. Rñdeo ꝙ tenent̄. quandoqꝫ eni admittitur quis ad
duo oppugnantia. ff. de inof. teſta. l. papi. alias contra uete-
rani in. §. ſed nec ipuberis. ⁊ l. filius. nec impedit̄. uel dic ꝙ
non tenent̄. graue eſt enī ut quis procuret ſuū incōmodum.
extra de proba. c. i. C. de teſti. l. nimis. quod iſti facerent ſi at
tenuarent conſilio quod allegationibus aggrauare nitunt̄.
io. de. ⁊ phi. qui ita no. ex̄ de his q̄ fi. a p̄la. paſtoralis. ¶ in
c. gl. ibi. iudicio. adde de h̄ no. lxviij. di. c. nl. ibi dixi. ¶ in
c. gl. ibi. ꝓcu. adde pone ꝙ ꝓcurator habens poteſtatē ſub
ſtituendi ſubſtituit te. nunquid te poterit cū uoluerit reuocar̄
Rñdeo non ar. extra de of. dele. uenerabili. niſi haberet po-
teſtatem reuocandi. ⁊ ſic curia ſeruat prout in ſpe. de ꝓcura.
§. i. v̄. ſed pone. hoc hodie nouo iure ſtatutū eſt vt extra li. vi.
de ꝓcura. c. is qui. ⁊ hoc intellige poſt mandatū a ſubſtituto
ſuſceptū ut ibi dicitur. dic ut ibi ⁊ adde h̄ qd̄ no. per inno. ex̄
ut lit. non cont. c. i. Et no. ꝙ ſi procur. egit nomine dñi. et eſt
litem ꝯteſtat̄ ⁊ poſt dñs excōicet̄ q̄ꝫdiu dñs excōicat̄ ſteterit
eſt procurator repellendus. quia licet ꝓcurator dicatur dñs
litis per conte. non eſt tamen dñs rei niſi in rem ſuam datus
ſit ſm ho. quod dic ut no. extra de offi. dele. licet. ⁊ hoc add̄
⁊ uideas qd̄ de hac mā ſatis no. ho. extra de ꝓcura. conſulti
in glo. ulti. ubi idem dicit. ¶ in. c. glo. ibi. de calūnia. adde
in iuramento de calumnia reſpondet̄ de credulitate in auct.
de his qui ingre. ad ap. §. penul. ⁊ ult. ſed de iuramento ī ue-
ritate non reſpondet̄ niſi de ſcientia ſeu de ueritate quā ſcit.
⁊ ita hocipſum qd̄ uerbū ſonat. ar. ad hoc. ff. iudi. ſol. l. iudi-
catū. ff. de le. iii. non aliter. extra de teſti. preſentiū. li. vi. que ē
inno. iii. ubi de hoc. Et nota ꝙ cum iuramentuꝫ de ueritate
dicenda ſucceſſerit in locum iuramenti de calumnia. ſ. quia
tunc preſtatur qñ illud locū non habet etiā ī tempore imitat̄
naturam illius ut preſtetur ſtatim lit. con. ar. ff. d̄ peti. heredi.
item ueniunt. §. cum prediximus. C. commu. de le. l. i. ⁊ ſic ſer
uatur. tamen ſi non preſtetur ſtatim lite conteſtata. nihilomi-
nus tamen preſtari ⁊ exigi poteſt etiam poſt teſtiuꝫ aperturā
extra de iureiuran. ex litteris. ubi de hoc. Preterea illud iu-
ramentum exigi debet a prelato ⁊ non a ſindico. ſ. ut iuret p̄
latus dicere ueritatem in cauſa quam ipſe ſcit ⁊ intelligit per
eos in quoꝝ animas iurauit quotiens ⁊ quandocunqꝫ inter
rogatus fuerit per iudicem. ſ. abſqꝫ iuramento. aliter auteꝫ a
ſindico querenda eſt ueritas ut in predi. decre. preſentium. ⁊
⁊ debet prelatus habere mandatū a capitulo ut poſſit iurar̄
in animas ipſoꝝ ut ibi. Sed illud quod prelatus iuret d̄ ue
ritate dicenda intelligo quādo ipſemet prelatus litigat alias
ſi per ſindicum dico ſindicum poſſe iurare de ueritate dicen-
da de tota lite. ad hoc. C. de iudi. properandum. in fi. C. de
re. cre. l. penul. Quod autē dicit predi. decreta. preſentiuꝫ. ſ.
ꝙ prelatus preſtet illud iuramentū intelligo ſuper poſitioni-
bus ut ibi expreſſe colligitur. quia ſindici bene poſſunt iura
re de ueritate dicenda ut predixi. tam ſuper diffinitiōe cauſe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q̄ȝ ſuper quantitate expenſaꝝ ⁊ etiã ſuper toto negocio ut in pꝛe.l.ꝓperandum.C.de re.cre.l.penul.ar.C.ꝺ iura.ca.l.ult.§.i.⁊ tunc licet ſine iuramento poſſit inquiri de credulitate a ſindico ꝑ iuramentũ tamen pꝛeſtitũ de ueritate dicenda que ri non dȝ de credulitate.ut in pꝛe.decre.pꝛeſentiũ.quidaȝ tñ ⁊ non male in iuramento de ueritate dicenda adijciunt q̄ ẽt per iuramentũ reſpondebit de credulitate.⁊ ſic intellexit ĩno. in pꝛe.decre.pꝛeſentiũ.ubi etiã notauit q̄ illi pꝛelati de q̄buſ dicit illa decre.q̄ debent illud iuramentũ pꝛeſtare.ſ. de ueritate non erant ſindici ꝑ quos facta erat litis conteſt. Sȝ par tibus placuit q̄ per illos iurareĩ q̄ etiã equitati ⁊ iuri conſonabat cum eſſent capita conuentuũ. poſſet tamẽ dici ſm cuȝ q̄ ⁊ aliis poſſet cõmitti illud iuramentuȝ de ueritate de quo ibi dicĩ.ar.ex̄ de iura.calũ.c.i.nam qui per aliũ facit ⁊c̄.ex̄ ꝺ ſen.ex.mulieres.ex̄ de of.dele.paſtoꝛalis..§.pꝛeterea.de hac mã no.h.ex̄ de elec.dudũ.ii.in glo.no.ergo ⁊c̄. adde qꝺ.ĩ.ꝓxi.dicam. Scias tñ q̄ gof.ſcripſit in pꝛe.decre.dudum.q̄ iuramentũ de calumnia pꝛeſtabit clericus in ꝓpꝛia perſõa q̄ȝ uis agat uel defendaĩ per ꝓcur.ut.C.de iura.ca.autẽ. principales.qꝺ intellige ut dicã in addi.ꝓxi.ſe. Et no.ſm hõagui dã.q̄ ſindicus ſine ſpeciali mandato ad iurandũ iurare nõ poteſt.ſicut nec ꝓcu.priuate perſone ut dixi.lxiii.di.tibi dño ⁊ poteſt dici ſm gof.q̄ licet ſm.l.iuramentũ de calumnia pꝛeſtari debeat ab idonea parte collegii. ut.C.de iura.ca.l.ii. §. hoc etiam.tñ de iure canonico ſecus.nam in cã eccleſie ſoluſ ſindicuſ uel actoꝛ iurat.ex̄ de iura.ca.in.c.penul.⁊.c. imperatorum.ubi hoc ita no.vin.q̄ ciuitas ſemꝑ poteſt ꝑ ſindicum iurare.⁊ leges contrariũ innuentes dicit intelligendas ubi ñ erat de ꝯſuetudine q̄ haberent ſindicos vt fuit in ipſa decre. imperatoꝝ.ſm eum. ¶ in.c.glo.ibi. cum cãm.adde i[illegible]ac decre.no.inno.q̄ olim iurabant ꝓcuratoꝛes indifferenter ꝺ calũnia.ff.de dam.infec.q bona.§.penul.ſed poſtea ſtatutũ eſt q̄ pꝛincipales ꝑſone iurent.C.de iura.ca.l.ii.⁊ auct.principales.quod uerꝰ intelligo niſi eis mandeĩ ſpecialiter q̄ iurent.nam tunc iurare poſſunt ſine iniuria aduerſarii.ut ex̄ ꝺ iura.ca.nullã.li.vi.ibi uideas.ar.ff.de iureiurã.l.iuſiurãduȝ qꝺ. Sed in cauſis eccleſiaſticis iurant ꝓcuratoꝛes ſine ſpãli mandato iurandi ut in hac decre.cum cãm.ſm inno.qui et idẽ no.co.ti.c.i.q̄ ſi hanc ſñiaȝ tenere uolueris.ſ.q̄ ſȝ cano. ꝓcura.etiam priuati iurat non ſolũ in aĩam ſuã ſed etiaȝ dñi dum tñ habeat ſuper hoc ſpeciale mandatũ ſicut fit in ꝓcuratoꝛe quẽ mittunt ad curiam romanã quotidie.ubi talia ꝓcuratoꝛia quotidie de conſuetudine appꝛobanĩ ⁊ admittuntur dic q̄ non obſtant iura que uolũt q̄ pꝛincipales iurent. naȝ intelligende ſunt quãdo pꝛincipales ꝑſone ſunt pꝛeſẽtes nec ꝓcuratoꝛes conſtituerũt.uel etiã qñ abſentes ſunt ſed ꝓcuratoꝛes non hñt hoc in mãdatis.poꝛro ex quo iſtud ĩ ꝓcuratorio contineĩ ⁊ ſufficiens eſt quo ad oĩa iurabit ꝓcuratoꝛ.⁊ ſic intellige de dam.infec.qui bona.§.ſi alieno quã.l. nõ dicas coꝛrectã per auct.pꝛincipales.qꝛ ⁊ ei.ĩ.eſt riſum.nam ⁊ ꝓcuratoꝛ li.ꝯte.factus eſt dñs litis ⁊ eſt factus pꝛincipalis.C. de ꝓcur.nulla.⁊.l.pꝛece.qui ⁊ ſi negauerit ueritatẽ poterit ad verum dñm recurſus haberi ſm ho.qui ita no.in hac decre.cũ cãm.ad hoc li.vi.de iudi.iuris.vnde dato q̄ ꝓcuratoꝛ admittatur ad iurandũ.nihilominus dñs uocari poterit ſi eſt legalioꝛ perſona uel ſi nouit melius ueritatẽ.ff.de ꝓcur. ſi actoꝛ. C.de ꝓcur.l.ult.hoc tñ fallit ubi ſunt ꝑſone egregie.ff. de iureiurã.ad egregias. Idẽ in mulierib᷑.li.vi.de iudi.mulieres.⁊ adde qꝺ ꝓxi.dixi.ĩ. ¶ in.c.glo.ibi.conſtituere ꝓcuratoꝛẽ. adde idem etiã no.in pꝛe.c.cum cãm. ¶ in.c.gl.ibi.alii. ad de ut tã.ac.⁊ azo.q̄ dic ut no.in ſpe.rub.ꝺ ꝓcu.§.rõne quo q̄ȝ.v̇.item q̄. ¶ in.c.glo.ibi.compant pꝛelatos tutoꝛib᷑. ad de ad hoc.iii.q.ii.§.q̄ ſi.⁊ no.ex̄ de in integ.reſti.auditis.in glo.eccleſia enim ⁊c̄. ¶ in.c.glo.ibi.generalem adminiſtrationem.adde dicit gof.q̄ pꝛelatus habet generalẽ adminiſtrationem ſed non liberam ⁊ ideo tranſigere non poteſt.ff. de pꝛocu.l.mandato.⁊ hoc ipſe no.ex̄ tranſac.contingit. ⁊ ideȝ ſentit ex̄ de his que fi.a pꝛela.nouit.ubi dicit q̄ ſi haberet liberam adminiſtrationẽ tunc tranſigere põt nouare ⁊ aliud ꝓ alio ꝑmutare.ff.de ꝓcu.l.ꝓcuratoꝛ cui. Sed q̄ pꝛelatus habeat liberã adminiſtratõem ꝓbatur.xvi.q.i.⁊ ipis. ⁊.c.ſe. in fi.xxi.q.i.relatio.dicit vin.q̄ pꝛelatus non habet liberaȝ adminiſtrationẽ niſi vbi habet ꝯſenſum capituli.xii.q.ii.ſine exceptione.⁊ h̄ no.ipſe in pꝛe.decre.nouit.ex̄ de reſcrip.edocerī.ubi dicit hoc verꝰ niſi in quinquageſima honoꝝ danda loco religioſo.ex̄ de his que fi.a ma.par.ca.paſtoꝛalis.hec ſententia vin.multũ uideĩ amica veritati ꝓpter multa dubia que occurrunt. Sed pꝛo dicto io.facit expꝛeſſe qꝺ le.⁊ no.vii.q. i.c.ult.ibi etiã uideas. Sed nunquid pꝛelatus poteſt iuramẽtum deferre ſi agat ꝓ eccleſia ſua.uideĩ q̄ non qꝛ dicĩ ꝓcuratoꝛ non dñs rerum eccleſiaſticaꝝ.xii.q.i.c.ult.xxiii.q.vii. q̄ autẽ.ſed ꝓcuratoꝛ non poteſt deferre niſi in tribus caſib᷑. ut pote ſi habet ſpeciale mandatũ ſi ſit in rem ſuã datus uel hȝ liberã ⁊ generalẽ adminiſtrationẽ.alias non.ff.de iureiurã. l.iuſiurandũ qꝺ.§.ult.⁊.l.ſe.ff.de ꝓcur.l.ꝓcuratoꝛ cui.⁊.l.ꝓcuratoꝛ totoꝝ. Sed pꝛelatus ſȝ q̄ dictũ eſt.ĩ.ſm vin.⁊ goff. non habet liberã adminiſtratõem ergo ⁊c̄. ſed ipſe gof.no.ꝯ in ſum.de iureiurã.§.poteſt iuſ.⁊ ibi dicit q̄ ſic.qꝛ tutoꝛ ⁊ curatoꝛ ⁊ defenſoꝛ vniuerſitatis deficientib᷑ aliis ꝓbationibus poſſunt deferre iuſiurandũ ſuper re dubia.qꝛ ſuper certa nõ poſſunt facere gr̃am.ff.ꝺ iureiurã.tutoꝛ.l.iuſiurandũ qꝺ.§. ult.C.de tranſac.pꝛeſes.§.iuſiurandũ.⁊ ad hoc facit hec gl. que dicit q̄ habet liberã ⁊ generalẽ adminiſtratiõeȝ ergo ⁊c̄. ut.ĩ.dictũ eſt. Item qꝛ pꝛelatus equiparaĩ tutoꝛi uel curatoꝛi ut.iii.q.ii.§.ult.⁊ in auct.de eccle.tit.§.ult.coll.ix.⁊ no.ex̄ de in integ.reſti.auditis.in glo.eccleſia enim ⁊c̄.tenet hoſtiẽ. q̄ ep̃s habet generalem ⁊ liberam adminiſtrationem. ut extra de elec.cum nobis olim.ideo ꝺferre poteſt.q̄ dic ut ip̃e no. in ſum.de iureiuran.§.quis poſſit deferre.v̇.i rebus que ⁊c̄. ubi uidere poteris.

¶ Queſtio.iiii.

Quod autem.⁊c̄.

Nullus ep̃s.ſin auteȝ v̇.i.ſed ſi.h.inter ſtatuta quia non eſt dãnatus canonice.ii.q.vi.c.quotiens.xi.q.iii.non debet.h.archiep̃us ſic iiii.di.ſtatuimus. ¶ in glo.generali.adde vt.xvii.di.c.reglã ſic intelligaĩ de ſpeciali reſpicit id quod ſequitur ſcilicet iudicetur uel damnetur ſecundum laur.

Duodecim.hoc.c.eſt pars illius.iii.q.viii.c.i.hu.ſi neceſſe fuerit tunc eſt neceſſe cuȝ pꝛimas ſuſpectos elegit uel ipſe ſuſpectos habuit la.iudiceĩ.i.examineĩ.nec pꝛius v̇.ipſi.ſ.xii.ep̃i.⁊ regulariter v̇.oꝛdo ad conuentũ ſuoꝛuȝ ep̃oꝛum pꝛimo audiatur ꝑ eos cauſe eius iuſte ⁊ rõnabiliter ⁊c̄.finis v̇.cum eñi ep̃s quilibet ſit ꝑſona illuſtris eius cauſa non debet examinari niſi a pꝛincipe uel eius legato.C. ubi ſena.uel cla.quotiens.lau.finiaĩ.finiſ eſt in ꝯdemnando aut in abſoluendo.xx.di.§.i.q̄ uero dãnari ꝓhibetur cã a dño papa.ĩ.c.c.i.dãnare id credit.h.de illo cui ſpãliter talis cã a dño papa delegaĩ. Solennitas eñi que in canonib᷑ de.xii. ep̃is eſt ſtatuta.tunc exigiĩ cum metropolitanus cũ ſuis ſuffraganeiſ vult cãm ep̃i examinare ⁊ finẽ caute quo ad ꝯdemnationem ad apoſtolicũ referre.ut patenter colligiĩ ex pꝛe.c. ſm hu. Dicit ergo q̄ numerus pꝛedictus de.xii.ep̃is requiritur quando procediĩ ex oꝛdinaria poteſtate. ſecus ſi ex delegatione.extra de do.⁊ contu.ueritatis.extra de accuſa.cuȝ dilecti.nec obſtat.iii.q.vi.hoc quippe.quia loquiĩ non ꝺ neceſſitate ſed de honeſtate ⁊ cautela.uel q̄ meliuſ eſt illud mãdauit papa ex ſpeciali cauſa.ſ.pꝛopter ſcandalum regis euitandum ⁊ ideo non eſt trahendum ad conſequentiaȝ. extra de conceſ.pꝛeben.conſtitutus.in fi.ſm inno.⁊ hoſtiẽ.qui ita not.extra de pꝛeben.graue. de hoc etiam dixi.iii.q.viii.§.i.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ꝟnde v̄.ſententia excōicationis.i.in cā.ix.q.iii.c.ipſi.hug. itē
adrian⁹ v̄.pꝛimatu.ix.q.iii.cuncta. lau. ¶ in glo.ſ̄.iii.q.vi.
in fi.adde ſic ſcripſit hu.⁊ lau.ad idem.ix.q.ii. non inuitati.
I ſecundum hug. ¶ Cum uero.
N loco benedictionis in quo epi cōgregati debēt
intendere diuinis mandatis ⁊c.xviii.di.c. qm̄ hu.
perſtrepeꝛ.i.perſtrependo manifeſtare.h.apoſtolus ait ia.i.
c.ad fi.cultum eni.i.non coliẜ iuſtitia in tumultu turbinis h.
obſtrepentiū.i.ſtrepitū facientiū.dicēte.ppha iſa.xxxii. ad fi.
erit cultuſ.i.in pace ſilentio ⁊ quiete.uere coliẜ iuſtitia.i. opuſ
iuſtitie tunc uere poteſt recte exercere.h.de tumultu.i.pꝛo. h.
quicunqꝫ v̄.diuine legis pabolꝫ.xxi.c.deriſoꝛē verba ſalomo
nis lau.de conceſſione.i.de conſilio ubi conſident.h.dicunt
quidam etiam manibus in eum appoſitis ſi alias nollet exi
re.ar.extra de ſen.excō.ueniens. ¶ in glo.a conſoꝛtio. ibi.
fratrum.adde ſub.ſed non ſacramentoꝛum ut dixi.ſ̄.c.q.ii.
pꝛeſenti.ibi uideas. ¶ Queſtio.v.

NUnc aūt maliuolus

In themate dixit inimicus ſed pꝛo mali
uolo accipiebaẜ. ¶ in glo.i.ibi pꝛobare.
adde in hoc caſu ſi facit ex charitate au
ditur.ī.c.c.i. Si ex odio hoc facit repelli
tur.ii.q.vii.ſi qui ſunt.
NOn uos.iudicetis oꝛdine iuris.ſ.corā iudice accu
ſando uel denunciando.h. indicatis.i.denunciatꝭ
ad penitentiaꝫ.ſed ſm lau.hoc de regularibus loquiẜ quos
aug.h inſtruit.non eſtis.alia littera habet ſine nō ⁊ ſine quā
⁊ tunc littera patet. Sed hec littera que hꝫ non ⁊ quā ſic legi
tur ⁊ teneneẜ aduerbia ꝯparatiua electiue.magis nocētes non
eſtis iudicādo crim̄ qꝫ ſi ⁊c.i.indicādo crim̄ nō eſtiſ nocēteſ
ſꝫ eſtꝭ nocētes ſi fratres ⁊c.i.nocētes eſtis tacēdo ſꝫ h.⁊ ſic ſꝫ
pꝛimā lecturā.eſt h ar.ꝙ peccat qui peccatū fratris nō denū
ciat.ii.q.vii.quapꝛopter.xxiiij.q.iii.tam ſacerdotes ꝙ ſi con
cedere uolueris expone.magis nocentes.i.minus nocentes
ſm.h.hiſp.⁊ ſm pꝛimā iſtam litterā non eſt in textu. indican
do crim̄ que eſt ſm ſcd̄am litterā ut ponit hu. Alii exponūt
magis quippe nocentes non eſtis.i.magis innocentes eſtis
Et no.ꝙ ex eo qd̄ hic dicit.tacendo eſtis nocētes. Et ex eo
qd̄.ī.ſequiẜ.debes aperte colligiẜ ꝙ hoc.c.non loquiẜ de ac
cuſatione ſolenni.quia ad eā nullus cogereẜ niſi caſualiter.ſꝫ
de denunciatōe ut.ſ̄.dicit glo.ſm hu.ſi eni v̄.frater tuus.xi.
q.iii.ad menſam.nam plus eſt diligenda uita anime qꝫ coꝛ
poꝛis.i.uita ſpūalis ꝙ tēpoꝛalis.xxiii.q.iiij.ipſa pietas.c.di
ſplicet hu.debes manifeſtare.cōtra.xcvi.di.in ſcripturis. ſed
ibi aliud eſt.pdere aliud manifeſtare.la.⁊ ſub.ſi teſtes habes
alioquin debeſ tacere.ii.q.i.ſi peccauerit.⁊.q.vii.plerūqꝫ. vi.
q.vii.ſi tantum.viii.q.i.quid autē.uel ſecreto reuelare ei qui
poſſit pꝛodeſſe non obeſſe.xxii.q.v.h uidetur.ſm hu. ¶ in
i.glo.ibi.ar.h ꝙ in fi.adde h colligitur ex eo qd̄ dicam ī ver
bo non eſtis. ¶ in.c.glo.in fi.adde ar.xxiij.q.v.non putes
ubi de hoc.ar.ad hoc.ſ̄.i.q.i.quiſquis.ii.q.vii.ſicut.c.qua
N pꝛopter.xxiiij.q.iii.tam ſacerdotes.
NOn omniſ.amici dicit aug⁹.amāti tm̄modo nunci
andum fuit. vnde ſoꝛoꝛes lazari non fuerunt auſe
dicere dn̄o ueni ⁊ ſana.ſed dixerunt dn̄e ecce quē amas iſir
matur.non dixerunt ueni ſm aug.cum leuitate pabol.xxvii.
c.utilius v̄.electiue teneẜ ſm hu.panis.i.neceſſaria lau. tolliẜ
ſimile.C.de mendi.uali.l.vna.ubi diciẜ ꝙ nequi laboꝛare ſi
poſſit imiſceat ſe elemoſine imperatoꝛiſ. Et eſt ar.ꝙ furi ⁊ ho
mini pditoꝛi non eſt ſubueniendū.ar.ꝫ.i.q.i. qꝫ pio. lau. et
adde uerbū aug.poſitum.lxxxii.di.c.i.in glo.i. ⁊ ſm aug.h
c.loquitur ⁊ intelligitur in eo caſu cum quis poteſt laboꝛare
⁊ ſuo laboꝛe ſibi uictum querere ⁊ nō vult.ſed tota die ludit
in alea ⁊ taxillis.uel exercet alia opera iniuſtitie. negligebat
ſic.xxiii.q.iiij.c.nimiū.eſurienti eidem.iuſtitie.i.malis opib⁹

h.ſeductus ſecuritate cibi h.acquieſcat ar.cām facti magiſ qꝫ
ipſum factum inſpici.ar.v.di.ad eius.⁊ qui v̄.freneticū. xxiii
q.iiij.ipſa pietas. pꝛouerbioꝝ.xv.c.letargicū.xxiii.q.iiij. qd
faciet.quis nos v̄.amplius amare.xxiii.q.iiij.quis nos hu.
ſalubꝛiter de pe.di.i.ſed ⁊ continuo.⁊ ad hebꝛeos.xii. moꝛ
daciſſimū.xxiii.q.v.quid ergo.medicamentum ſi.vi.q.i.ad
uerſitas.ibi dicam.exercet v̄.fame.exo.xiiij.pioſ.geñ.xlvi.c.
pplin quē in deſerto multis penis afflixit.non auferetur v̄.ab
apl̄o.xxxii.q.v.ſi paulus lau.⁊ dic ſtimulū.i.doloꝛē capitis
uel incentiuum libidinis.h.tertio rogaẜ ad ro.vii.c.pficiat.
i.perfectā oſtendat hu.noueris v̄.pabulum h eſt pꝛeſumptio
mali ex ſpecie boni ex perſona agentis hu. flagello hic eſt pꝛ
ſumptio boni ex ſpecie mali hu.reuocaẜ ſic.xxiii.q.iiij. nimi
N um.v̄.⁊ cum lau.
NOn oſculaẜ filium parabolꝫ.xiii.⁊.xxiij.c.caſtigat.
xxiii.q.v.non putes.c.non uos.⁊.c.q.i. paratus.
amariſſime.i.amare.pꝛopha parabolꝫ.xxvii. ¶ Ex his omī
I bus alias uerbis.euſebius.ii.pars.
ALii qui caſus diciẜ ꝙ illi non ſunt audiendi qui ō
facili alios diffamant.ſecundo diciẜ ꝙ talis ſi fuerit
ductus in teſtimoniū uerberandus eſt io.de.ſed .m.itellexit
in criminibus exceptis.⁊ ideo dicit ꝙ tales ſunt uerberibus
ſupponendi.⁊ exponit religioſos. toꝛtoꝛ.i.iudex eccleſiaſtic⁹
nam ciuili foꝛo nunqꝫ ſupponiẜ uerberibus accuſatoꝛ niſi in
criminibus leſe maieſtatis.C.ad.l.iul.ma.l.fi.ſed eccleſiaſti
cus bene hꝫ uirgas in iudiciis.xxiii.q.v.c.i.ſm lau. in fide
catholica.ii.q.vii.non pōt.⁊.c.pagani.iii.q.iiij.c.i.⁊.ii.⁊.iii.
aut in inimicitia.v̄.graui.le.⁊ no.ex̄ de accu.cum opoꝛteat.ō
hoc le.⁊ no.iii.q.v.c.ii.ubi dixi.ad pulſationē.i.ad accuſatō
nem.nec illi v̄.ſponte.i.de facili.ſicut facile litigantes qui ab
accuſatione repelluntẜ.iii.q.v.ſimiliter.confiteneẜ no.ꝙ illi di
cuntur ſponte confiteri crimina alioꝝ qui falſo obiiciunt ſciē
ter inſidiando uel uera facile expꝛobꝛant inſultando ⁊ diffa
mando.uel aliis detrahunt paſſim.⁊ ſine diſcretione crimīa
illoꝝ deferunt.iſti nec ad accuſationē nec ad teſtimoniū ſunt
admittendi contra epos nec contra alios. ſi tamen crimen ē
magnū ⁊ manifeſtū ⁊ generat ſcandalū niſi puniaẜ ⁊ aliq̄ ſit
pꝛeſumptio cōtra reum de tali crimine.nec extant alie pbatō
nes.uel ſi extant non ſunt ſufficiētes.tunc iſti tales recipiunẜ
in teſtimoniū etiā contra epos pꝛius tamen tormentis ſubie
cti ſicut ſubiiciunẜ toꝛmentis arenarij ⁊ alie hmōi perſone in
fames.cum recipiunẜ ad teſtimoniū ſm h.⁊ iō v̄. replicāda ē
xxxv.q.ix.c.ſi.ſponte.i.facile ſine cā indiſcrete hu.in illꝭ ſpō
te confitētibus hu.non poteſt.i.non ſolet pꝛeſumptiōe in cō
trarium faciente lau.hu.cruciatibus.i.leuibus.ut uirgis ſcu
ticis ⁊ ſm hug.⁊ lau.xxiii.q.v.c.i.ſed ar.contra.xv.q.vi.c.i.
e latebriſ non dico teſtiū ſed ueritatis hu.lau.extoꝛtoꝛ no. ta
men ꝙ ex cōcilio vrbicē.habito ſub hilario papa ſic ſtatutū
legitur.non licet pꝛeſbytero aut diacono ubi rei toꝛquentur
ſtare.neqꝫ in iudicio ubi homo ad iudiciū traditur. ſed illō
intelligitur de ſeuioꝛibus queſtionibus.ſ.de eculeis ⁊ ſimili
bus. Sed de leuioꝛibus ſecus uidetur.xxiii.q.v.c.i.ſecūdū
mel.exigere debet a ſponte confitentibus ⁊ dic.i.extrahere ⁊
elicere hu.in pꝛouerbiis.xi.c. ¶ in glo.h non refertur ibi.ꝙ
uidetur. adde dicit hu.notandum eſſe ꝙ clerici ſponte alioꝝ
crimina confitentes.indifferenter ſubiiciuntur uerberibus ſi
res exigat tales recipi in teſtimoniū ut in hoc.c.illi qui. ⁊ ita
ipſe no.xlv.di.i ſumma. ¶ in.c.glo.ibi.c.ſuper hiſ iſta ōcre.
fuit deciſa de fi.illius extra de accuſa.ſuper his. ſed iſta de
cre.non pꝛobat quod dicitur.ſ̄.toꝛquentur.nam dicit tantū
captus eſt ⁊ detentus.ſed ōtentio pena non eſt ſed cuſtodia
ff.de penis aut damnum.§.ſolent. ¶ in.c.glo.ibi.q.v. c.i.
adde dicit hu.ꝙ huiuſmodi teſtes in iudicio eccleſiaſtico ſb
iiciuntur toꝛmentis.non illis ſeuioꝛibus quibus in iudicio
foꝛenſi homines quandoqꝫ ſubiiciunẜ.ſ.eculeis ungulis fi
diculis ⁊ hmōi ſed uerberibus leuioꝛibus uirgis.ſ.⁊ ſcuticiſ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ hmõi. que non probibent fieri uel iuberi a clericis ut in h
c.xxiii.q.v.c.i.ſm hu. ⁊ idem no.hic goſ. ¶ in.c.glo.ibi. ꝓ
enoꝛmibus.adde dicit hu.etiã in preſbẽris hoc locuʒ habere
cum eni preſbyteri tali uicio ſe ſubiiciant.ut celanda nõ celẽt
carere non debent priuilegio in penã talis delicti. grauiꝰ eni
peccat ſacerdos ſi celanda nõ celat ꝙ aliuſ.iii.q.vii.ſacerdoſ
non ob.ĩ.c.,px.q.preſbĩ.illud eni intelligiẽ niſi icidat in ca/
nonem ſponte confitentiũ uel illud corã ſeculari iudice vnõ
ille derogaẽ.quia nullus ibi torqueẽ.lau. ¶ in.c.gl.in fi.ad
de ad hoc.ĩ.c.q.ſe.preſbĩ.⁊ melius.xv.q.vi.in ſum.quidaʒ
dicunt clericos torquẽdoſ.ii.q.i.in p̃mis.ĩ fi. ⁊ hoc ubi dicĩ
accuſatores epõꝝ ⁊ teſtes torquendoſ quod non uidetur
poſſe ĩtelligi niſi de clericis.cum alii ad accuſatõem uel teſti/
moniũ contra coſ non admittãtur.ii.q.vii.ipſi apoſtoli.⁊.c.
teſtes.facit ar.ad hoc q2 cum extra teſtimoniũ licitum ſit eos
ſubiici uerberibus.xxxv.di.ante.xlv.di.cũ beatus.ĩ.q. ,px.
quia iuſta. Quare ſi uacillant in teſtimonio uel uiles ſunt ñ
torquebunẽ.ff.de queſti.ex libero.š.iiij.q.iii.§.ſi autem ea .
Sed miꝛ uideẽ ꝙ queſtio facienda ſit in accuſatione. cũ nul
lus criminoſus uel ſuſpectus ſit admittendus ad accuſatõeʒ
iii.q.v.accuſatoribuſ.⁊.c.ſe.⁊.q.viii.c.i. Sed dic hoc admit
tendum in exceptis criminibus.uel quando accuſatus vult
uitare ſuam infamiã admittit eos ſm inno. qui bene fatetur
pro crimine aliquos uerberandos.ſed cauenduʒ eſt ſemper
ne adeo grauiter torqueanẽ.ꝙ periculum uite immineat uel
membroꝝ.extra ne cle.uel mo.c.ſententiam.quod dic ut ipe
inno.no.extra de reg.iu.cum in contemplatione. ¶ in glo.
ſed qualiter ibi.cauſam ſanguis.adde expone quod dicit lit
tera textus.religioſus.i.eccleſiaſticus iudex qui religiõe ſui
officii nil de contingentibus debet cõmittere.ff.de teſti.que/
ſitum.io.de ſan.⁊ dic.iudex eccleſiaſticus.i.epõs uel ſuperioꝛ
ſm hu.uel.i.archiepõs cum reliquis ſm lau.⁊.h.hri.

Qui ambulat.fraudulenter in dictis uel factis ſuiſ .
,puer.xi.celat.i.non reuelat niſi forte ei qui poſſit,p
deſſe ⁊ non obeſſe.h.que uiderunt v̇. ,puer.xxxv.i
iurgio quod ſepe fit ex ira qua homo commotus putat lici/
tum quod non eſt.xi.q.iii.illa.hu.non poſſit.nam euolat e/
miſſum ⁊c.xliiij.di.§.pariter.h.ſed aliud ſoluit ⁊ bene hu.at
ꝙ aliud v̇.illud autẽ v̇.vnde v̇. ,puer.xii.c.ſanguini honorũ
uel infirmoꝝ hu.qui ꝙ v̇.item v̇.labium.i.ueritas h.ad quã
enunciandã data ſunt homini labia.xxii.q.ii.is autem. fir/
mum erit.viii.di.conſuetudo hu.continuat.i.componit for/
mat.h.idem qui v̇. ,puer.xiii.c.uerbum v̇.confundit alios.i.
facit eos confundi dum mala ⁊ falſa diſſeminat de eis.h. et
confundetur a deo pena eterna.h. ,puer.xiii.c. ¶ in.i.gl. in
fi.adde ꝙ hic exponitur.repentinus.i.indiſcrete ⁊ inconſide
rate loquens ſʒ.h.de hoc no.iiii.q.iii.in teſtibus. uel dic ꝙ
iudex diſcretus hoc debet conſiderare diligenter.ff. de teſti.

Et l.iii.v̇.tu magis.ff.de queſti.l. de minore.§.ulti.
Et aliquando pedes.i.affectus. Queſtio.vi.

QUi autem. Hec queſtio diui/
ditur in.iii.parteſ .
in prima quarum probaẽ.ꝙ qui calũnia
tur tenetur ad penam talionis ⁊ h proba
tur per tres auctoritates ſm io.de. ¶ in
i.glo.in fi.adde uel dic ꝙ h repetit queſtionem ut demõſtret
ꝙ in calumniatorẽ poteſt eſſe pene commutatio ſcõm laur.

Omnis.intulit ſcienter hug.ferat infamiã per ſen/
tentiam alias non eſt infamis hu.idem gre. ſʒ alii
contra.quia ſm canones ipſum factum infamat vt
le.⁊ no.iii.q.iiii.conſanguineorum in fi. ⁊ facit optime .ii.q.
iii.c.i.ubi de hoc. ¶ Qui calumniam.i.crimen calumnioſe

Quillatum.h.penam talem hu.quam.i.qualem hu.
Quia iuxta.ac per hoc.i.iccirco.h.ſubdiaconuſ.de
ſubdiacono dicit ꝙ ita contingit. nam idem eſt in
aliis excepto epõ h.qui in tali caſu non debet ſubiici uerberi
bus nec ſuperioꝛ.officio caruit.i.execu̇tionem officii ſui.infa
mis per ſententiã ⁊ ipſo genere pene.iii.q.vii.§.porro. meru
it ar.talionem ubi recipi non poteſt penis eſſe penſandam .
ar.xii.q.ii.fraternitas.§.libertus.xiiii.q.vi.c.i.ſm laur. cum
tribus teſtibus maxime.ii.q.iiii.c.i.§.i.laico. dicunt quidaʒ
ꝙ laici ⁊ bigami ⁊ corpore uiciati ⁊ huiuſmodi recipiũtur in
cauſa criminali etiam contra preſbyteroſ ⁊ abbates ſi agatur
non ad depoſitionem ſed ad ſuſpenſionẽ uel priuationẽ be/
neficii ſiue adminiſtrationis. Et hoc colligunt ꝙ epiſcopus
cum ſuis clericis poteſt preſbyterum uel abbatem ſuſpendeẽ
uel ab adminiſtratione remouere ſed non deponeẽ. xviii.q.
ii.ſi quis abbas.idem de archidiacono uel archipreſbytero
ſed credit hu.ꝙ quocunqȝ modo agatur contra clericum cri
minaliter ſeu ad depoſitionẽ ſeu ad ſuſpenſioneʒ ſiue ad pri
uationem officii uel adminiſtratõis laici uel bigami uel huiꝰ
modi non debent recipi in cauſa criminali contra clericum .
diuerſe eni cauſe criminales diuerſas inducunt penas.ii.q.
i.in primis.⁊ generaliter proditũ eſt in cauſa criminali. tales
non debere recipi contra clericũ ſʒ hu.adde quod no.lxxxi.
di.c.preſbyter.in glo.i.⁊.iii.caruiſſe.i.ſubiacuiſſe uerberibuſ
ibi ubi ipſo genere pene eſt infamis. cum eni quis fuſtigatur
ex cauſa famoſa infamis efficitur.ff.de his qui no.infa.ictuſ
fuſtium.C.e.ti.fuſtibus.p. ¶ in.i.glo.in fi. adde ⁊ iõ poteſt
dici ꝙ hoc.c.loquitur ſm tempus primitiue eccleſie . uel dic
melius ꝙ dicit de impoſitione manus expone manuũ impo
ſitionem diaconalẽ.i.non habet tantũ gradum ordinis quã
tũ diaconus.nam diaconus eſt in altioꝛi gradu vnde ⁊ ipm
p̃cedit quare pena hec ſuppleẽ vt littera bene dicit. ¶ in gl.
ꝙ habiturus in fi.adde ⁊.xxiii.di.c.quoꝛundã. ubi de hoc
in fi. ¶ in glo.hoc vult in fi.adde hanc expoſitioneʒ teneas
ſm hu. ⁊ lau.uel dic ꝙ vult dicere ꝙ ille ſubdiaconus tanqȝ
reuera infamis uerberibus caſtigaẽ.uel ueluti laicuſ conuicꝰ
de crimine.ſic ponit.h.h.in caſu.uel dic ſm lau.ꝙ iſtud ue/
luti in hoc notat ſimilitudinẽ ut ſicut laicus damnatus ĩ ſuo
foro ita ⁊ ſubdiaconus ĩ ſuo.⁊ ita ſimilitudo attendiẽ in qua
litate uel forma iudicii quod eſt uerius ſm p. ¶ in.c.glo.ibi
cauſa ſubdiaconi.adde hodie ſubdiaconus gaudet eodem
priuilegio quo ⁊ ſubdiaconus.extra de ſer.non oꝛ.miramur
ubi no.ho.ꝙ iſti duo ordines exceptis prohibitis hodie in
omni honore ⁊ priuilegio quinimo in omnibus adequanẽ.
ergo ſi contrariũ tenere uolueris. da ad hoc ius expreſſum
quod nuſqȝ eſt reperire ſm ho. ſed ibi no.goff.ꝙ non gau/
det ſubdiaconus priuilegio diaconi in hoc.c.quia. ſed non
ob.ſm ho.qui ad hoc reſpondet ut.š.e.c.dixi poſt glo. pre/
ſbytero ⁊c.ſed certe per illam reſponſionem non ſatiſfit huic
c.ſi bene uideatur.⁊ ideo a dicto domini goff.non recedo.⁊
ab eo quod h dicitur per io. ¶ in.c.glo.in.fi. adde de hoc
articulo not.extra de homi.ſicut dignum.§. ult.

PResbyteri.hic incipit.ii.pars ſm io.de.qõnum.i.
tormentoꝝ.teſtimoniuʒ.i.propter teſtimonium fe/
rendum non debet torqueri ſm hu.ceteri.ii.parſ. ad teſtimo
nium.xiiii.q.ii.c.fi.ſalua tamen.iii.pars ita continua quãuiſ
non torqueanẽ preſbyteri ut dictum eſt.š.in prin.tamen ſal/
ua ⁊c.falſi.i.de falſo hu.ſuperioris.i.dignitatis.i.propter di
gnitatẽ ſui ordinis hu.nihil metuant.i.non metuant torque
ri hu.ſuppreſſerint.i.tacuerint ⁊ falſa protulerint ſcõm hug.
digni.ſ.preſbyteri.ordo quibus cuʒ plurimũ honoris.quia
ſicut maioꝛ precedit honore ita ⁊ crimine.l.di.quia.xl.di.c.
homo chriſtianus.eſt datum luce.xii.c. per noſtram iuſſio/
nem cum non inueniuntur in crimine occulto. ¶ in.i.gl.ibi
ſi ſuſpecti.adde.i.niſi inciderint in canonem ſponte confiten
tium ut in concoꝛ.ſequenti.illi qui.ſm hu.qui dicit ꝙ dictuʒ
littere intelligebat uerum eſſe generaliter niſi in caſu premiſ/
ſo. ¶ in.c.glo.ibi.ſed hoc non placet. adde vnde generaliẽ
intelligas litteram ut ſonat ſm h.hiſp. ¶ in.c.glo.ibi teneẽ.
adde idem aſſerit io.de.per.c.xi.q.i.continua.ad idem no.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

lau.dicens ꝙ imperatoꝛ nil potuit ſtatuere de clericis. ¶ in
glo.circa fi.adde dic clarius ꝙ in quibus caſibus laici tor′
quentur ad eruendam ueritatem.⁊ ipſi clerici torquentur ſi
opoꝛtet.puta ſunt infames ſunt ſponte confitentes crimina
alioꝛum.ſunt criminoſi ⁊ huiuſmodi.quales non debent re′
cipi ad teſtimonium. Sed ſi neceſſitas cogat eos recipi.qa
non ſunt alie pꝛobationes ⁊ crimen eſt magnum.pꝛimo toꝛ′
queantur alias non ſunt recipiendi.iiij.q.iii.ſi reſ.ar. ſecūdū
hu.⁊ idem ſentit.b.brix.in caſu qui dicit exponēdum ut le′
ges pꝛecipiunt.i.foꝛte quibus caſibus laici toꝛquerentur et
ipſi toꝛqueātur.⁊ idem etiam tenet pe.b. ¶ Noua conſtitu
tio in auct.coll.ix.de ſan.epi.§.pꝛeſbyteros.

PReſbyteri.per tres annos. quicquid hic dicatur
credo ꝙ deponi poſſit ſi in ciuili cauſa dixerint fal
ſum teſtimonium cum indiſtincte eos puniendos
dicat.l.di.ſi epiſcopus.h.biſp.monaſterio ſic.ii.q.i.in pmis
ſi autem v͛.ſubiiciantur per iudicem eccleſiaſticum.hug. ſine
delectu cauſe ſiue ſit cauſa ciuilis ſiue criminalis. in qua fal′
ſum ferunt teſtimonium hu. ¶ in glo.que ſūt ibi. de penis
canonicis.adde dicit.b.biſp.cum huic legi in eo ꝙ dicit le′
gitimis ⁊c̄.canon nō contradicat intelligo ſecūduꝫ ꝙ hic di
citur ⁊.xi.q.i.ſi quis cum.ꝙ ſi clericuſ deponitur pꝛo aliquo
crimine poſſit a iudice ſeculari adhuc puniri pꝛo eodeꝫ.ſicut
enim accidit quem diuerſis legibus teneri pꝛo eodem crimi
ne.eodem modo lege ⁊ canone.ſecundū.b.biſp. ad hoc qd̄
no.xxiij.q.v.relegentes. ¶ in.e.glo.accuſatur teſtis.adde ⁊
uideas quod no.ii.q.iii.in ſūma in fi.⁊ quod le.⁊ no.xxiii.
q.v.rex debet.⁊.xxxiij.q.v.hec imago.in fi.

EPiphanium.hic incipit.iii.pars in qua vult pꝛo′
bare qualiter ſunt puniendi qui non pꝛobāt quod
obiiciunt.⁊ ad hoc ponit.ii.c.io.de.criminaliter.i.
de crimine uel de criminibus hu. accuſatum.i. infamatum.
lau.ut ualuimus ex abundanti quia accuſatio non erat ca′
nonica lau.diſcutientes de plano non ut ſententia dareſ cuꝫ
eſſet abſens altera pars.ff.de pe.abſentem hu.io.de ſan.ſed
utrum eſſet diffamatus.h.criminis v͛.i.criminationis la. pa′
ratus cum ſupꝛadixerit pluraliter ſacerdotuꝫ ⁊ auctoꝛes que
modo hic loquitur in ſingulari ⁊.ō.pꝛoxi.his qui. dicunt q
dam ꝙ foꝛte inter illos vnus fuit qui pꝛincipaliter eum incu
ſabat ⁊ alii quaſi teſtificabantur. dic ſecundū hu. ꝙ ideo ſic
dicit.quia non niſi vnus debet admitti ad inſcribendū quā
uis multi uelint inſcribere ⁊ ſint auctoꝛes talis facti.ſ. accuſa
tionis ſiue diffamationis hu.ad hoc facit quod no.extra de
pur.ca.quotiens.⁊ extra de collu.c.i.atqꝫ diſtrictiſſimiſ.hoc
ſit accuſatione inſtituta ſolenniter.edocere.ſ.erroꝛem ſuum ⁊
peccatum publice confiteri. ſi ſcit ſe non poſſe pꝛobare.ō.e.
q.i.quidam hu.⁊.h.nullatenus ad ſancte ⁊ ita perſona icer′
ta pꝛopter certum factum excōicatur.lau.ſic.ō.e.q.i.c.ii. ⁊ ex
tra de of.oꝛdi.c.ii.⁊ obtinet h ꝙ excōicatur ut in famoſo li′
bello ſm.b. ¶ in glo.ſed qualiter ibi per litteras. adde dic
ꝙ hoc uerū eſt regulariter.ſed papa uoluit eam recipi ⁊ cau′
ſam examinari ex abundanti uel ut fama reniteſceret epipha
nij.que aliquantulū foꝛte denigrata erat ſiniſtro rumoꝛe per
talem libellum.ſed ⁊ dico ꝙ non recipit accuſationē per talē
libellum.ſed pꝛedicta de cauſa uoluit eum examinari.⁊ uolu
it ꝙ ille accuſatoꝛ pꝛodiret in publicum ⁊ nouū legitimum li
belluꝫ componeret ſm h.quod dic ut no.ii.q.viij.c.i. ¶ in
glo.ab obſeruatione ibi.iudicii.adde non a crimine. ¶ in
e.glo.in fi.adde ut ſequitur. ¶ in glo.nonne ibi. accuſator.
adde hoc eſt uerum niſi inſcriptio ſit ſecuta libelli poꝛrectio′
nem.tunc enim non poſſet accuſatoꝛ penitere niſi ex cauſa.
C.de abol.l.ii.ō.ii.q.iii.paulum.⁊ licet etiam petere abolitio
nes dummodo reus nō ſit paſſus aliquaꝫ iniuriam carceris
ſeu vinculoꝝ.C.de aboli.l.fallaciter.⁊ ſm hoc intelligit gof.
decre.illā hic alle.licet.quod dic vt no.in ſum.de li.ob.§.ſed
⁊ libellus accuſatiōis ⁊c̄. ¶ in.e.gl.ibi.licet. adde qd̄ cōiter
notant oēs doctoꝛes in iſta decre.debet ſolutōeꝫ que pꝛimo
ſequitur vnde de ea non cures. ¶ in.e.glo.ibi.epi.adde ui′
detur mirabilis iſta ſolutio.quia hic non loquitur de epō ſꝫ
de ſacerdote apud ſuuꝫ epum diffamato ex libello ſibi com
miſſo per quoſdam abſentes qui continebat accuſationem.
quia epō ſuus ianuarius ipſum ſacerdoteꝫ cum ipſo libello
accuſationis miſit ad papā ſm hu.qui dicit ꝙ hic eſt caſus
ſpecialis ubi quis cogitur ad accuſationē pꝛoſequendam. ⁊
ſi non ſit lis conteſtata.⁊ hoc ſit fauoꝛe accuſati ut eius fama
clarioꝛ fiet que ex libello uel dicto accuſatoꝛis erat aliqūtu′
lum denigrata ⁊ odio accuſatoꝛis.ut dum non pꝛobat puni
atur ar.ō.e.q.i.quidā.ſꝫ h.⁊ hoc eſt ꝙ tangit glo.ſ. pꝛoxi.

DElatoꝛi autē.ſ.de calumnia hu.lingua capuletur.
i.officiū lingue auferatur.i.pꝛiuetur executiōe offi′
cii.retento beneficio ⁊ dignitate.⁊ caput.i.dignitaſ
⁊ beneficium ei auferatur ⁊ deponatur.⁊ ſic per capulationeꝫ
lingue intelligiſ amiſſio beneficii.per capitis amputationem
amiſſio dignitatis ſiue beneficii ⁊ depoſitio ⁊ hoc ſi clericus
eſt.ſi uero laicus ſit ſic expone.lingua capuleſ.i.in perpetuū
ſilentiuꝫ ſtandi in aliqua eccleſia iponatur niſi in cauſa.ppꝛia
caput.i.dignitaſ auſertur ſi quā habet.ſi non habet.caput.i.
bona fama quaſi perpetuo erit infamis.h.⁊ idem ſentit lau.
vnde dicebat h pe.quicquid dicat hic io.legeſ non iponunt
generaliter talem penam calumniatoꝛi.niſi cum deficit in ac′
cuſatione criminis.quod talem penā exigit. melius eſt ergo
ſm ipſum ut myſtice intelligaſ ut.ō.dictum eſt. aut conuicto
delatori.ſ.de calumnia. ¶ in gl.confeſſo.adde.ſ.de calum′
nia hu. ¶ Delatoꝛes.inuidia no.uerbum.q.d.delatoꝛ nō
eſt qui pꝛotegende cauſe ſue gratia aliquid ad fiſcum denun
ciat.ff.de iure fiſ.delatoꝛ.cum concoꝛ.ibi ſignatis.ad idē.ff.
de bo.dam.qui cum maioꝛ.§.ſi patris. pꝛodunt alios .pdit
qui non pꝛobanda defert.ii.q.vii.de his etiam. ubi diciſ ꝙ
aliud eſt pꝛobare aliud accuſare.

DElatoꝛ.ſi leuioꝛ v͛.ſi cathecuminus.ii.pars.

SI quis.

SI quis uero

¶ Cauſa.vi.

DIIo foꝛnicatoꝛes. De i fami′
a generaliter in ſuperioꝛibus cauſis ma′
giſter pꝛobauit ꝙ criminoſi ⁊ infameſ nō
ſunt recipiendi ad accuſationem uel teſti
moniū. Sed quia quedam crimina ſunt
excepta in quibus quilibet criminoſus ⁊ infamis admittitur
ut crimen leſe maieſtatis.crimen perduellionis quod eſt ſpe
cies criminis leſe maieſtatis.crimen hereſeos.crimen ſimōie
crimen ſacrilegij. crimen fraudati cenſus uel ānone. ⁊ inter
hec crimen ſimonie magis in eccleſia frequentaſ. ideo magr̄
annectit hanc cām ubi oſtendit ꝙ in crimine ſimonie qlibet
infamis etiam criminoſus admittiſ ad accuſationē qua occa
ſione generaliter repetit ꝙ criminoſi non ſunt recipiendi ad
accuſationeꝫ.ſubiungit etiā ꝙ ſoli epiſcopo ſuper alienū cri′
men credendū non eſt.⁊ ꝙ nulli liceat expeteꝛ iudiciū alieni
iudicis.⁊ quedā alia ſupponit. ut autē h ⁊ alia ⁊c̄.h.lau. uel
dic breuius.expedito de libellis famoſis ⁊ de concomitanti
bus illis tractat magiſter de accuſatoꝛibus in cauſiſ exceptiſ
interſerit etiā alia multa.⁊ ut h melius facere poſſit ⁊c̄. ſꝫ io.
de.de ſimonia accuſare.pꝛima queſtio.iudicium expetit.ii. ⁊
iii. queſtio. ⁊.iiij.dicitur hinc.in pꝛobatione deficit.v.q̄ſtio.
ad huius accuſationē.dic ꝙ criminoſi nunqꝫ ſed infames ꝯ
infamatū admittunſ.extra de ſi.licet.ii.q.i.in pꝛimis. ſm io.
de.uel dic ut in ſūma.aſſertioni ſue ſit fides habenda.dic ꝙ
non.e.q.c.i.⁊.ii.⁊.xxx.q.ii.admonere.io. de.expetere iudi′
cium dic ꝙ non.e.q.iii.c.i.⁊.ii.pꝛouincie diſcoꝛdare ꝯtingit
⁊ dic ꝙ pape.e.q.c.i.⁊.iii.q.ix.charte.io.ō f. Appꝛobatōeꝫ
ſic ſi fuerit iſamaſ.ii.q.v.oib͛.io.de. Nō.i.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf